

Aleg 980

Sprawozdanie

Komisji budżetowej o zamknięciu rachunków funduszków krajowych za r. 1910.

Wysoki Sejmie!

Przedłożone pod dniem 11. stycznia do l. 8.066 sprawozdanie Wydziału krajowego o zamknięciu rachunków funduszków krajowych za rok 1910 obejmuje tak samo, jak sprawozdania za lata poprzednie:

- w dziale A. fundusz krajowy i fundusze budżetem objęte;
- w dziale B. fundusze dotowane;
- w dziale C. fundusze samoistne, będące w zarządzie Wydziału krajowego.

Dział A.

Budżetem krajowym objęte są oprócz funduszu krajowego, fundusze szpitali krajowych we Lwowie, Kulparkowie i w Krakowie, fundusz szkolny krajowy i emerytalny, fundusze koszar krajowych i policji krajowej, zakłady i fundusze rolnicze, oraz zakłady przemysłowe.

W roku 1910 nie miał kraj jeszcze dochodów z nowych krajowych opłat konsumcyjnych, jakie w roku 1911 weszły w życie w miejsce zniesionego prawa propinacyi. Z tego powodu niedobór funduszu krajowego w roku 1910 był znacznym, lubo mniejszym niż w budżecie przewidywano.

Wydatki rzeczywiste funduszu krajowego w r. 1910 wynosiły 64,992.140 K
 dochody rzeczywiste. 53,236 890 „
 niedobór więc wynosił 11,755 250 K
 o kwotę 2,009.126 K *mniej*, aniżeli przewidziano w uchwale finansowej na rok 1910 i w uchwałach dodatkowych z 12. października i 3 listopada 1910.

Niedobór ten został pokryty w sposób następujący:

a) reszta pożyczki krajowej w r. 1909 nieużytej i na rachunek r. 1910 przeniesionej w kwocie	3,709.805 K
b) nową pożyczką zaciągniętą w kwocie	11,675.000 K
razem kwotą	15,384.805 K

Z kwoty powyższej po pokryciu niedoboru za rok 1910 powstała reszta w sumie 3,629.555 K
 z której przeniesiono w myśl uchwały finansowej Wysokiego Sejmu z dnia 16. listopada 1910 na pokrycie przewidywanego niedoboru budżetu krajowego w roku 1911 kwotę 1,620.429 „
 resztę zaś w kwocie 2,009.126 „
 na rachunek roku 1912.

Wydział krajowy był upoważniony na mocy uchwały finansowej Wysokiego Sejmu z dnia 31. stycznia roku 1910 zaciągnąć na pokrycie niedoboru budżetowego pożyczkę w kwocie 13,764.376 K
zaciągnął więc faktycznie pożyczkę o 2,089.376 „
mniejszą.

Niedobory funduszu krajowego za lata 1906—1910 wynosiły ogółem sumę 33,690.002 K
pokrytą pożyczkami w gal. funduszu propinacyjnym w sumie . . . 23,815.002 „
i pożyczką komunalną w Banku krajowym 4½ procentową, zaciągniętą w r. 1910 w kwocie nominalnej 10 milionów koron, a zrealizowaną po kursie 98.75, w kwocie 9,875.000 „

Porównanie zamknięcia rachunków z budżetem krajowym na rok 1910.

W porównaniu z budżetem krajowym na rok 1910 przedstawia zamknięcie rachunków tego roku znaczne różnice:

wydatki były wyższe o	6,708.884 K
dochody „ „ „	8,738.210 „
niedobór był mniejszy o	2,029.326 „
a względniąc kredyt dodatkowy na zapomogi dla pogorzalców, niedobór był mniejszy o	2,009.126 „

Główną przyczyną tak znacznej różnicy między ogólną sumą wydatków i dochodów zamknięcia rachunków a budżetu roku 1910 była uchwała Wysokiego Sejmu z dnia 11. lutego 1910 w sprawie dotacji kraju na rzecz Banku przemysłowego. Na podstawie tej uchwały zaciągnął Wydział krajowy w Banku krajowym pożyczkę w 4½ procentowych obligacjach komunalnych w kwocie nominalnej 5 milionów koron, którą zrealizował w gotówce w kwocie 4,937.500 K
i uzupełnił brakującą kwotę 62.500 „
z funduszy Rubr. XIII. budżetu.

W myśl tej samej uchwały Wysokiego Sejmu wypłacił Wydział krajowy na udotowanie Banku przemysłowego powyższą sumę pięciu milionów koron w gotówce, a nadto miał wydatek niepreliminowany w sumie 276.890 K na zapłacenie raty wstępnej, pierwszej raty amortyzacyjnej, straty na kursie, stempli i odsetek zwłoki z powodu tej pożyczki.

Wskutek więc uchwały Wysokiego Sejmu o dotacji Banku przemysłowego wzrosły w rubryce XIII. budżetu dochody niepreliminowane o kwotę	5,000.000 K
wydatki niepreliminowane zaś o kwotę	5,276.890 „

W tej samej rubryce XIII. powiększyły się dalej wydatki o niepreliminowaną kwotę 417.695 K wskutek zapłacenia raty wstępnej i pierwszej raty amortyzacyjnej pożyczki zaciągniętej w kwocie nominalnej 10 milionów kor. w obligacjach komunalnych w Banku krajowym na pokrycie niedoboru budżetowego z r. 1910.

W związku z temi operacjami kredytowemi było też zwiększenie się dochodów funduszu krajowego z lokacji chwilowej pieniędzy o kwotę 286.423 K w porównaniu z budżetem.

Jeżeli uwzględnimy powyższe dwie pozycje rubryki XIII. dochodów i wydatków, w budżecie nie przewidziane, czyli razem powyższą zwyżkę wydatków w kwocie	5,694.585 K
i zwyżkę dochodów w kwocie	5,286.423 „

okaże się różnica cyfrowa między wynikami zamknięcia rachunków a preliminarzem

na rok 1910 znacznie mniejszą, wynosi bowiem po wyłączeniu owych dwóch pozycji:

w wydatkach więcej o	1,014.299 K
w dochodach więcej o	3,451.787 „

Tak się przedstawia wynik cyfrowy zamknięcia rachunków w porównaniu z budżetem w systemie budżetowania *brutto*, przy oddzielnem wykazywaniu wydatków i dochodów każdej rubryki z osobna. Jeżeli dochodzić będziemy ostatecznych *czystych* wyników każdej rubryki w porównaniu z budżetem roku 1910, przedstawi się cyfrowy wynik rubrykami następnie:

Czyste wyniki zamknięcia rachunków w porównaniu z budżetem na rok 1910 :

Wydatki większe (+) mniejsze (—):	
Rubr.	I Reprezentacya kraju + 66.546 K
„	II. Zarząd kraju — 116.506 „
„	III. Sprawy zdrowotne + 333.276 „
„	IV. Dobroczynność — 611 „
„	V. Oświata i sztuka + 478.188 „
„	VI. Pomniki historyczne + 3.449 „
„	VII. Bezpieczeństwo publiczne + 45.193 „
„	VIII. Komunikacye + 26.622 „
„	IX. Budowy wodne + 70.412 „
„	X. Rolnictwo + 5.826 „
„	XI. Górnictwo = 133.211 „
„	XII. Przemysł i rękodzieła — 123.905 „
„	XIII. Długi krajowe + 636.607 „
„	XIV. Emerytury — 4.340 „

Dochody większe (+):

Rubr.	XV. Opłaty krajowe od piwa + 120.796 K
	Dodatki krajowe do pod. od wina + 12.710 „
	Udział kraju w pod. od spirytusu + 187.195 „
„	XVI. „ „ w państwowych po- datkach osobistych + 1,867.639 „
„	XVII. Dodatki do podatków bezpośrednich + 1,218.549 „

Największą różnicę wydatków w porównaniu z budżetem wykazuje rubryka *długów krajowych*. W rubryce tej czysty wydatek kraju był wyższym o 636.607 K od preliminowanego, pomimo, że z lokacji chwilowej pieniędzy wpłynęła kwota 286.423 K ponad preliminarz. Przyczyną tej zwyżki wydatków był najpierw wspomniany już wydatek w kwocie 276.890 K na zapłacenie raty wstępnej i raty amortyzacyjnej od pożyczki pięciomilionowej zaciągniętej na dotacyę Banku przemysłowego, następnie wydatek kwocie 417.695 K na zapłacenie raty wstępnej i raty amortyzacyjnej od pożyczki dziesięciomilionowej, zaciągniętej na pokrycie niedoboru roku 1910, nakoniec procent, wypłacony galic. funduszowi propinacyjnemu ponad preliminarz za resztę roku 1910 od pożyczek, zaciągniętych w tym funduszu na pokrycie niedoborów roku 1906, 1907, 1908 i 1909. Wydatek z tego tytułu był ogółem wyższy o 315.737 K, niż w budżecie uchwalono.

Natomiast wydatek na oprocentowanie i umorzenie pożyczki krajowej z roku 1893 w nominalnej sumie 58,850.000 K był mniejszy o 48.809 K, niż preliminowano, z powodu zgłoszenia do wypłaty mniejszej liczby obligacyi i kuponów. Z końcem roku 1910 pozostał z tej pożyczki do wylosowania jeszcze kapitał w kwocie 49,426.600

Znaczną jest następnie zwyżka wydatków w rubryce V. *oświaty i sztuki*. Zwyżka ta wynosi ogółem w porównaniu z budżetem kwotę 1,023.928 K, uwzględniając jednak wyższe o 545.740 K dochody, szczególnie funduszu szkolnego krajowego o 455 006 K, a funduszu szkolnego emerytalnego o 82.358 K ponad preliminarz, pozostaje czysty wydatek wyższy o 478.188 K.

Przyczyną znacznego przekroczenia kredytu w tej rubryce jest, jak corocznie większy niedobór funduszu szkolnego krajowego z tych samych, jak co roku powodów, a mianowicie zorganizowania nowych szkół, wzmożenia się frekwencji i tworzenia klas nadetatowych, większej liczby nauczycieli i mniejszej oszczędności na interkalaryach. Z samych powyżej wymienionych powodów był w r. 1910 wydatek funduszu szkolnego o 543.255 K wyższy niż preliminowano. Skoro powody te corocznie się powtarzają, należałoby z góry przy preliminowaniu wydatków je uwzględnić, bo tylko w ten sposób będzie można uniknąć nienormalnego, stałego rozbratu między budżetem a wynikami rachunkowymi tego funduszu. Wzrosły także zasiłki dla funduszy szkolnych miejscowych należące się w myśl ustawy na utrzymanie szkół nowo zorganizowanych, niemniej wydatki na kosza organów technicznych z powodu przyspieszonej budowy nowych szkół z funduszu pożyczki dziesięciomilionowej.

Z dochodów funduszu szkolnego krajowego przyniósł dodatek do podatków od gmin i obszarów dworskich razem 1,809.644 K, o 109.645 K więcej nad preliminarz, nie dopisał jednak 3% dodatek okręgowy, który przyniósł 675 935 K, o 24.065 K mniej, niż preliminowano. Taksy od spadków przyniosły 337.859 K o 97.859 K więcej niż preliminowano; 10% opłaty od zamężnych nauczycielek przyniosły 79.887 K, o 31.887 K więcej, niż preliminowano. W funduszu szkolnym emerytalnym przyniosły wkładki nauczycielskie o 73.734 K więcej, niż preliminowano, z powodu zamianowania większej liczby stałych nauczycieli. Wydatki funduszu szkolnego emerytalnego były mniejsze o 10.946.

Wydatki na sprawy *zdrowotne* były netto wyższe o 333.276 K ponad preliminarz funduszu krajowego.

W szczególności dotacya krajowego szpitala powszechnego wynosiła 505.877 koron, zamiast uchwalonych 299.295 K, a zatem więcej o 206.582 K. Stosownie do żądania Wysokiego Sejmu wypłacił c. k. rząd w r. 1910 oprócz zaliczki w kwocie 100.000 K tytułem zwrotu kosztów utrzymania chorych klinicznych za lata ubiegłe kwotę 300.000 K w budżecie niepreliminowaną. Większe wydatki szpitala powszechnego spowodował głównie wzrost kosztów gospodarczych i kosztów leczenia, w administracji szpitala zaś osiągnięto dość znaczne oszczędności. Ilość dni leczenia wynosiła 330.015, była wyższa o 13.715 dni, niż preliminowane. Ceny niektórych artykułów żywności, niemniej ceny leków podrożały. Także niedopisały niektóre dochody szpitala, mianowicie zwroty kosztów leczenia wynosiły o 66.188 K mniej, niż preliminowano.

Pomyślnym jest bilans zakładu dla obłąkanych na Kulparkowie. Zakład ten w r. 1910 nie tylko nie korzystał z uchwalonej dotacyi z funduszu krajowego w kwocie 191.071 K, ale nadto dał funduszowi krajowemu nadwyżkę dochodów w kwocie 44.349 K pomimo, że ilość dni leczenia była o 36.779 dni większą, niż preliminowano. Na korzystny wynik finansowy złożyły się tak dochody, mianowicie wyższy dochód z dóbr (o 17.880 K), i wyższe zwroty kosztów leczenia (o 149.384 K), jak oszczędności w wydatkach, mianowicie oszczędności w zapisywaniu potraw mięsnych, wprowadzenie jednorazowego postu w tygodniu, oraz niekompletny stan etatu służbowego.

Krajowy szpital św. Łazarza w Krakowie utrzymał z funduszu krajowego dotacyę wyższą o 100.963 K ponad preliminarz. Podobnie jak w krajowym szpitalu powszechnym lwowskim nie dopisał w tym szpitalu dochód ze zwrotów kosztów leczenia (mniejszy o 61.145 K, niż preliminowano) i wzrosły wydatki gospodarcze

i sanitarne. Także nieprzewidziane rekonstrukcje w budynkach spowodowały ogólny koszt w kwocie 4.829 K.

Koszty leczenia w innych szpitalach krajowych (prowincjonalnych) i zagranicznych były wyższe o 525.974 K, niż preliminowano. Ogólna ilość dni leczenia w r. 1910 wynosiła 2,156 253 dni, o 91 755 dni więcej, niż w r. 1909.

Wydatki na budowy *wodne i melioracje* były netto wyższe okrągło o 70 tysięcy K, niż preliminowano. Wprawdzie ograniczono roboty o kwotę 1,627.900 K z powodu niewpłacenia przez c. k. rząd i strony konkurencyjne przewidywanych w budżecie zasiłków i datków, natomiast wpłynęło więcej o 121.900 K z rat pożyczkowych na regulację rzek kanałowych, a na roboty wydano więcej o 191.900 K. W szczególności kosztowały zdjęcia i projekty dla publicznych i prywatnych robót melioracyjnych o 52.529 K więcej stosownie do rzeczywistej potrzeby, datki kraju (40%) do kosztów regulacji rzek kanałowych wynosił o 141.332 K, do kosztów zaś uzupełnienia regulacji rzek o 4.192 K więcej, z powodu wykonania przez c. k. Namiestnictwo w r. 1910 znaczniejszej ilości robót budowlanych.

Wydatki na *reprezentację kraju*, wyższe netto o 66.546 K, wynikły wskutek dłuższego trwania sesji sejmowej i zwiększonych kosztów na ruskie druki sejmowe.

Wydatki na *bezpieczeństwo publiczne* były wyższe netto o 45.193 K z powodu nowo utworzonych posterunków żandarmeryi, wyższych czynszów najmu koszar i mieszkań i wyższych kosztów szupasowych. Mianowicie nie przewidziano w budżecie podwyższenia należytości za konwój pieszy z 8 gr. na 12 gr. od każdego kilometra drogi, tudzież podwyższenia strawnego dla żandarmów i taryfy cen odzieży szupasniczej.

Wydatki na *kommunikacje* były pomimo wyższych wpływów z subwencji państwowych na budowę dróg i mostów (+37.900 K) i z czynszów dzierżawy myt (+20.142 K) oraz wyższych zwrotów, netto wyższe o 26.622 K głównie z powodu zwiększenia się kosztów utrzymania dróg. rozkopania zasp śnieżnych, budowy dróg subwencyonowanych i dojazdów kolejowych. Wskutek wyższych kosztów powyższych wydano na koszta rekonstrukcji dróg krajowych i budowy większych mostów o 104 248 K mniej, niż preliminowano, na podstawie dozwolonego virement uchwałą finansową Wysokiego Sejmu z dnia 31 stycznia 1910.

Wydatki netto na *rolnictwo* wynosiły więcej o 5.826 K, niż preliminowano. Z zadowoleniem stwierdzić można, że w zarządzie niektórych szkół i zakładów rolniczych osiągnięto w r. 1910 dość znaczne zaoszczędzenia. Wydatek akademii rolniczej w Dublinach były o 4.969 K niższe, niż preliminowano, nie dopisały jednak dochody z chesnego i opłat, wskutek czego dotacya z funduszu krajowego była tylko o 1530 K niższą od preliminowanej. Znaczniejsze oszczędności osiągnięto na interkalaryach płac profesorskich i kosztach wiktuc uczniów; większe przekroczenia budżetu powstały wskutek naprawy budynków zakładowych, urządzenia ogrodu botanicznego i sprawienia zegara wieżowego. Także niższa szkoła rolnicza w Dublinach wymagała niższej dotacyi o 4.248 K głównie z tego powodu, iż na preliminowanych 42 było przeciętnie tylko 35 uczniów; szkoła gorzelnicza w Dublinach wymagała dotacyi niższej o 313 K a gorzelnia szkolna o 1416 K mniej niż preliminowano. Natomiast budżet folwarku w Dublinach nie dopisał, dotacya na folwark wynosiła ogółem 24.000 K, o 18 372 K więcej, niż preliminowano. Ze sprzedaży ziemio-płodów bowiem osiągnięto o 12.695 K mniej niż preliminowano, albowiem zmelirowane torfy nie dają dochodu, jakiego się spodziewano i okazuje się potrzeba zmiany uprawy z hodowli zbóż na łąki i pastwiska. Dochód z mleka był niższy o 4.204 K, niż preliminowano, gdyż z powodu panującej w oborze gruźlicy zmniejszono liczbę krów z 65 na 40. Wyższym był dochód z wydzierżawionych pól i łąk o 4.606 K z powodu wydzierżawienia większej przestrzeni gruntów i uzyskania wyższych czynszów

dzierżawnych. Także wydatki na gospodarstwo były wyższe głównie z powodu dopłata karmy, nasienia i narzędzi rolniczych.

Stacya doświadczalna chemiczno-rolnicza w Dublinach wymagała dotacyi niższej o 8.973 K, stacya doświadczalna botaniczno-rolnicza we Lwowie korzystała z dotacyi z funduszu krajowego o 12 592 K niższej, niż preliminowano, również wyższa szkoła lasowa miała niedobór o 3.124 K, a średnia szkoła rolnicza w Czernichowie o 4,229 K mniejszy, niż przewidywano. Folwark w Czernichowie wykazał również zaoszczędzenie w kwocie 1.180 K w porównaniu z budżetem. Z niższych szkół rolniczych osiągnęły nieznaczne oszczędności w porównaniu z budżetem szkoły rolnicze w Horodence, Jagielnicy i szkoła ogrodnicza w Tarnowie; wyższej dotacyi ponad budżet wymagały szkoły rolnicze w Bereźnicy, Kobiernicach, Suchodole, Miłocinie, szkoła mleczarska w Rzeszowie, szkoła ogrodnicza na Wólce Kapitańskiej i zakład sadowniczy w Zaleszczykach. Znaczniejszym był niedobór szczególnie w szkole w Miłocinie (o 10.159 K) i w Suchodole (o 5.894 K), w obu szkołach głównie z powodu większych kosztów gospodarczych.

W dziale rolnictwa wpłynęły w roku 1910 niektóre niepreliminowane subwencye państwowe, a mianowicie: na naprawę budowli wodnych i odwodnienie gruntów dotkniętych w roku 1908 klęskami elementarnymi 167.405 K
na rekonstrukcyę dróg państwowych zniszczonych w roku 1908 powodzią 107.500 „
na urządzenie spółek mleczarskich więcej o 10.000 „
dla związku mleczarskiego we Lwowie 8.000 „
na licencyonowanie buhajów więcej o 1.250 „

Dochody te zostały użyte na wskazane cele.

Dochód ze sprzedanych kart i certyfikatów myśliwskich w roku 1910 wynosił tylko 24.615 K, o 2.385 K mniej, niż preliminowano.

W rubryce VI. budżetu wynosił wydatek netto na pomniki historyczne o 3.449 K więcej niż preliminowano, z powodu kosztów zakupna ruin zamku Wiśniowieckich w Tokach za kwotę 7.613 K. Wydatek ten bez pokrycia budżetowego wykazał Wydział krajowy w sprawozdaniu z czynności Dep. I. Obowiązek nadzoru nad ruinami przyjął Wydział powiatowy w Zbarażu.

W rubrykach budżetu II., IV., XI., XII. i XIV. wykazuje zamknięcie rachunków zmniejszenie się wydatków netto w porównaniu z cyframi budżetu.

W rubr. II. kosztów zarządu wynosi zaoszczędzenie netto 116.506 K. Wydatki na płace były mniejsze o 171.014 K głównie z powodu nieobsadzenia urzędów pośrednictwa pracy i interkalaryów. Wydatki na dyurna, koszta podróży i diety, niemniej wydatki kancelaryjne były wyższe okrągło o 30.000 K. Wyższymi też były koszta konserwacyi gmachu sejmowego, instalacyi kasy krajowej, biura patronatu i mleczarskiego w gmachu, niemniej koszta najmu lokali prywatnych na pomieszczenie niektórych biur Wydziału krajowego. Zwiększył się w roku 1910 dochód z powodu przydzielenia personalu krajowego biura kolejowego do kierownictwa budowy kolei na rachunek towarzystw prywatnych (+ 41.240 K), natomiast zmniejszył się dochód z przydzielenia personalu krajowego biura melioracyjnego do kierownictwa robót melioracyjnych i kanałowych (— 37.748 K).

Zaoszczędzenie w rubryce IV. powstało głównie stąd, że komitet kolonii wakacyjnych we Lwowie nie podjął subwencyi za rok 1910 i lata poprzednie w ogólnej kwocie 600 K.

W rubryce XI. (górnictwo) wynosi zaoszczędzenie netto 133.211 K. Pochodzi ono głównie stąd, że dochód ze zbiorników naftowych wynosił 263.742 K tj. o 49.742 K więcej, niż preliminowano i że dochody budżetem nieprzewidziane ze zwróconej z c. k. skarbu państwa nadpłaty podatku zarobkowego za lata 1908 i 1909 od krajowych zbiorników na ropę w Popielach, ze zwrotu kaucyi bankowej i z wypłaty subwencyi

państwowej dla krajowej stacji doświadczalnej dla produktów naftowych, wynosiły razem 81.874 K.

W rubryce XII. (przemysł i rękodzieła) wynosi zaoszczędzenie netto 123.905 K. Mianowicie zaoszczędzono na szkołach uzupełniających 20.830 K, co jest objawem niepomysłnym, albowiem wydatki te zależne są od ilości godzin udzielanej nauki i frekwencji uczniów; zaoszczędzono wydatek w kwocie 6.000 K na nowe dwuklasowe szkoły handlowe, ponieważ szkoły takie w roku 1910 nie weszły jeszcze w życie; zaoszczędzono na subwencyach dla szkół zawodowych i warsztatów 18.910 K, głównie z powodu nieprzyznania przez c. k. Rząd subwencji w preliminowanej wysokości. Gminie miasta Lwowa nie wypłacono subwencji w kwocie 50.000 na wystawę miast, ponieważ wystawa ta nie przyszła do skutku, natomiast przyznano z tej subwencji 10.000 K na wystawę sztuki i zakupno dzieł dla galeryi miejskiej. Krakowskiemu instytutowi popierania przemysłu nie wypłacono subwencji w kwocie 7.500 K na umorzenie pożyczki na budowę gmachu, ponieważ tej pożyczki w roku 1910 nie zrealizowano; tak samo Izbie rękodzielniczej w Krakowie nie wypłacono raty 3.000 K na budowę domu rękodzielniczego z powodu niezrealizowania pożyczki. Na utrzymanie krajowych szkół przemysłowych i warsztatów zawodowych wydano więcej o 13.396 K, na zasiłki dla uczniów krajowych i państwowych szkół przemysłowych wydano więcej o 20.105 K, głównie wskutek tworzenia większej liczby internatów.

W rubryce XIV. (emerytów) zaoszczędzono kwotę 4.340 K z powodu większej śmiertelności wśród emerytów.

Dochody kraju z opłat krajowych, z udziału w dochodach państwowych i z dodatków do podatków w roku 1910 znacznie się zwiększyły. Na uwagę zasługuje, że na przyrost dochodów wpłynęły głównie podatki bezpośrednie, gdyż przyrost z podatków konsumcyjnych nie był stosunkowo znaczny.

W szczególności opłaty konsumcyjne od piwa przyniosły 2,271.324 K, o 121.324 K więcej, niż preliminowano stosownie do większej konsumcji piwa. Począwszy od roku 1911 obowiązują w myśl ustawy z 20. grudnia 1905 nowe opłaty krajowe po 8 K od hektolitra piwa, z których dochód na rok 1911 preliminowano w kwocie 8,400.000 K, zaś na rok 1912 preliminuje Wydział krajowy w kwocie 9 milionów K.

Krajowy dodatek 30% do podatku konsumcyjnego od wina przyniósł 112.709 koron dochodu, o 12.709 K więcej niż preliminowano. Dodatek ten utrzymał się nadal w tej samej wysokości i był uchwalony także na rok 1911 w kwocie 100.000 K.

Udział kraju w dochodach państwowego podatku od spirytusu w myśl ustawy z 8. lipca 1901 wynosił 5,887.195 K, o 187.195 K więcej, niż preliminowano. Na rok 1911 preliminowano ten dochód w kwocie 5.700 K, na rok 1912 preliminuje Wydział krajowy 5,900.000 K na wypadek utrzymania udziału kraju w dotychczasowej wysokości.

Udział kraju w dochodzie państwa z podatków osobistych bezpośrednich wynosił 2,867.639 K, o 1,867.639 K więcej, niż preliminowano. Z dochodu tego przypada reszta należności za rok 1909 w kwocie 1,480.414 K i zaliczka na rok 1910 w kwocie 1,387.225 K. Wedle art. XII. ustawy państwowej o podatkach osobistych bezpośrednich z 25. października 1896 miał być najpóźniej do roku 1909. udział krajów w dochodach państwa z tego źródła definitywnie oznaczony. Na wypadek, gdyby to nie nastąpiło, zapewniła ustawa z roku 1896 w artykule XII. (ustęp ostatni) nadal krajom taki procent państwowych podatków realnych, jaki w roku 1909 przypada do rozdziału między kraje. Wedle obliczenia rządu przekazano w r. 1909 w myśl postanowień ustawy z roku 1896 krajom ogółem 12⁸¹/₁₀₀ całej sumy realnych państwowych podatków bezpośrednich z roku 1909. Na rok 1910 wię

przypadało do rozdziału 12·81% dochodu państwa z podatków realnych bezpośrednich, a suma ta została rozdzieloną między kraje w stosunku do dochodu państwa z podatków realnych w danym roku w poszczególnych krajach. Na rok 1911 preliminowano do rozdziału między kraje z tego tytułu kwotę 20 milionów koron, na rok 1912 zaś 21,563.000 K. W sumie tej uczestniczy nasz kraj w stosunku około 11% w myśl powyższych postanowień.

Dodatki krajowe do podatków bezpośrednich w roku 1910 przyniosły 20.208.096 K, o 1,218.549 K więcej, niż preliminowano. Wydatność jednego grosza dodatków przyjęto w budżecie w wysokości 260.000 K, w rzeczywistości zaś wynosiła wydatność grosza 277.642 K, a mianowicie w Galicyi 247.024 K, w Wielkiem Księstwie Krakowskiem 30.618 K. W porównaniu z rokiem 1909, w którym wydatność jednego grosza dodatków doszła do kwoty 293.966 *zmniejszyła* się wydatność grosza w roku 1910 o 16.324 K Okoliczność ta jest dostateczną wskazówką, usprawiedliwiającą także nadal ostrożne preliminowanie dochodów z tego źródła.

Odsetki zwłoki od dodatków krajowych do podatków państwowych w roku 1910 wynosiły 105.068 K o 5.068 K więcej, niż preliminowano.

Komisya budżetowa pozostawia do rozważy Wydziałowi krajowemu, czy nie należałoby dochodów z odsetek zwłoki od dodatków krajowych preliminować w rubryce XVII. dodatków do podatków, zamiast w rubryce XVI. „rozmaitych“ dochodów.

Zaległość dodatków krajowych z końcem r. 1910 wynosi 5,292.214 K 07 g więcej o 186 375 „ 98 „ niż w roku 1909.

Fundusze dotowane.

Do funduszków dotowanych z funduszu krajowego należały w r. 1910 przede-wszystkiem cztery fundusze nieukończonej *budowy* pawilonów zakładu dla obłąkanych w Kulparkowie, zakładu dla obłąkanych w Kobierzynie, kliniki dermatologicznej we Lwowie i budowy pawilonów zakaźnych we Lwowie, niemniej 64 funduszków *melioracyjnych* wraz z trzema funduszami pożyczkowymi na cele melioracyjne, funduszem pożyczki trzymilionowej na uzupełnienie regulacyi rzek kanałowych i funduszem związkowej kasy chorych. Zamknięcie rachunków wykazuje stan finansowy tych funduszków odpowiedni do stanu budowy i robót w r. 1910.

Dalej należą tu dwa fundusze pożyczkowe na *budowę szkół*. Fundusz pożyczkowy dotowany z funduszu szkolnego krajowego miał w stanie czynnym i biernym po 907.800 K

Do zwrotu funduszowi szkolnemu krajowemu z końcem roku 1910 przypadało 651.320 K. Z tego funduszu otrzymały w r. 1910 pożyczki 30 gmin w sumie 111.700 K. Drugi fundusz 10 milionowej pożyczki krajowej z roku 1907 na budowę szkół dostarczył w r. 1910 gminom na ten cel 853 zasiłków w kwocie 3,262.490 K, nadto na rachunek roku 1911 kwotę 397.254 K

Z końcem roku 1910 pozostał w tym funduszu jeszcze $\frac{1}{2}$ zapas w efektach w nominalnej wartości 4,878 000 K, które sprzedano w roku 1911.

Fundusz pożyczkowy na budowę *koszar* dla wojska miał z końcem r. 1910 majątku 2,997.496 K, w tem 209 347 K w gotówce i 2,788.149 K w wierzytelnościach. W r. 1910 wypłacono trzem gminom, Samborowi, Sanokowi i Stryjowi trzy raty pożyczek w sumie 366.666 K.

Fundusz pożyczkowy na *drogi powiatowe i gminne* miał z końcem r. 1910 majątku 1,297.420 K

więcej o 103.176 K, niż w r. 1909. W ciągu roku 1910 udzielono 15 pożyczek bezprocentowych Wydziałom powiatowym w sumie ogólnej 297.200 K.

Fundusz *kolejowy* miał z końcem r. 1910 w stanie czynnym ogółem 12,769.433 K
a po strąceniu stanu biernego wynosił czysty stan czynny 6,633.087 „
więcej o 1,010.812 K niż w r. 1909.

W r. 1910 wynosiły dochody funduszu kolejowego 1,297.085 K, w czym 900.000 K dotacya z funduszu krajowego. Wydatki rzeczywiste wynosiły 318.363 K

Fundusz *włości rentowych* miał z końcem r. 1910 w obiegu 4.523.050 K w 4% listach rentowych. Czysty stan czynny funduszu rezerwowego wynosił 140.476 K. W r. 1910 udzielono pożyczek w 4% listach rentowych w kwocie 1,786.000 K.

Pożyczki krajowe z r. 1893, 1904 i 1905 miały stan następujący:

Z pożyczki krajowej z r. 1893 umorzono po koniec roku 1910 przez losowanie 9,423.400 K, pozostało jeszcze do umorzenia 49,426.600 K.

Z pożyczki krajowej z r. 1904 na regulację rzek kanałowych w okresie budowy do r. 1912 włącznie w ogólnej sumie 6,962.400 K emitowano na rachunek pożyczki w nominalnej sumie 7 milionów koron po koniec r. 1910 kwotę 5,170.000 K, pozostało zaś w zapasach kasowych 1,830.000 K w obligacjach. Z obligacji puszczo-nych w obieg umorzono po koniec roku 1910 kwotę 245.400 K. W r. 1910 dotacya z tej pożyczki do rubr. IX. budżetu krajowego wynosiła 915.301 K, więcej o 141.701 K od preliminarza. Dla uzyskania tej kwoty spieniężono obligacje w imiennej wartości 987.600 K.

Pożyczka krajowa na regulację rzek *karpackich* w okresie 1905—1924 została zaciągnięta w obligacjach krajowych imiennej wartości 6,150.000 K celem zapewnienia funduszowi krajowemu potrzebnej w tym okresie sumy w kwocie 5,937.868 K. Z częściowej sprzedaży obligów tej pożyczki wydano po koniec roku 1910 do funduszu krajowego łączną dotację w kwocie 2,264.870 K, a wydano w tym celu obligów w sumie 2,366.100 K.

Reszta obligów imiennej wartości 3,783.900 K
pozostała z końcem r. 1910 w zapasie kasowym.

Z obligów puszczo-nych w obieg po koniec r. 1910 umorzono przez losowanie kwotę 215.600 K.

Krajowy fundusz pożyczkowy na ułatwienie krycia dachów *materyałem ogniotrwałym* miał a końcem r. 1910 majątku 1,408.832 K. z tej sumy wynosiły wierzytelności 1,242.446 K.

W r. 1910 udzielono z funduszu 52 pożyczek bezprocentowych Wydziałom powiatowym w kwocie 153.494 K.

Fundusz pensyjny *lekarzy okręgowych* miał z końcem roku 1910 majątku 28.719 K, o 3.747 K więcej, niż w r. 1909. Dochody funduszu płyną z wkładek w wysokości 3% od płać lekarzy okręgowych, z opłat od dekretów nominacyjnych i z odsetek od zakupionych efektów. W r. 1910 pobierali z funduszu dwaj lekarze emeryturę po 480 K rocznie.

Do funduszków dotowanych należy także pięć funduszków administrowanych przez Bank krajowy, a mianowicie:

Stały fundusz *przemysłowy*, którego czysty stan czynny z końcem r. 1910 wynosił 2,457.258 K
o 200.117 K więcej, niż w r. 1909. W obec tego, że sama dotacya z funduszu krajowego wynosiła 200.000 K, nie wykazuje fundusz przemysłowy w r. 1910 poza dotacją rzeczywistego przyrostu. Pożyczki udzielone w r. 1910 wynosiły 1,367.470 K

Zamknięcie rachunków nie wyjaśnia, dlaczego rezultat finansowy funduszu w r. 1910 nie był pomyślnym. Odsetki pobrane w r. 1910 od dłużników wynosiły 143.440 K, odsetki zaś wypłacone Bankowi krajowemu wynosiły 139.439 K.

Fundusz *inwestycyjny*, otrzymujący dotację w wysokości 40% zysków Banku krajowego, miał z końcem r. 1910 majątku 1,425.133 K
 więcej niż w r. 1909 o 367.773 „
 Dotacja funduszu w r. 1910 z Banku krajowego wynosiła 359.603 „
 Oprócz pożyczek wypłaconych w kwocie 252.350 „
 i lokacyi gotówki w kwocie 417.783 „
 ma fundusz sumę 755.000 „
 ulokowaną w formie udziałów w gal. Towarzystwie górnictwem w Krakowie (350.000 K),
 w akc. Towarzystwie dla wyrobów tkackich we Lwowie i Rakszawie (250 000 K),
 w Banku przemysłowym we Lwowie (100.000 K), w Towarzystwie handlowem
 w Krakowie (20.000 K), w Banku melioracyjnym we Lwowie (20.000), w fabryce
 konfekcyi Platowskiego (10.000 K), i w zakładzie leczniczym Dra Chramca (5.000 K).

Fundusz pożyczkowy dla *przemysłu rolniczego* miał z końcem roku 1910
 majątku 676.346 K
 więcej niż w r. 1909 19.516 „
 W r. 1910 udzielono z funduszu pożyczek w kwocie 84.048 „
 Na lokacyi w Banku krajowym pozostało z końcem r. 1910. 129.218 „

Fundusz pożyczkowy dla *Kółek rolniczych* miał z końcem roku
 1910 majątku 71.468 „
 więcej niż w r. 1909 o 332 „
 W r. 1910 udzielono Kółkom rolniczym pożyczek w kwocie 20.100 „
 pozostało na lokacyi w Banku krajowym 16.824 „

Stały fundusz *hodowlany* miał z końcem r. 1910 majątku. 133.197 „
 więcej niż w r. 1909 o 118 „
 W r. 1910 udzielono z funduszu Komitetom Towarzystwa gospodarczego we Lwo-
 wie i Towarzystwa rolniczego w Krakowie 1.128 K
 gminom na zakupno buhajów udzielono pożyczek w kwocie 18.000 „
 Na lokacyi w Banku kraj. z końcem r. 1910 pozostało 33.652 „

Fundusze samoistne.

Fundusze samoistne, będące w administracyi Wydziału krajowego dzielą się w zamknięciu rachunków na osiem kategorii, a mianowicie:

- na 1. fundusze stypendyjne,
2. „ dobroczynne,
3. fundusz podrzutek w Krakowie,
4. fundusze propinacyjne miast,
5. fundusz b. korpusu ochotników wojskowych,
6. ogólny fundusz pensyjny,
7. Depozyta gminne i serwitutowe,
8. „ ogólne.

Fundusze stypendyjne w liczbie 273 miały w ciągu roku 1910 dochody w kwocie 720.713 K w gotówce i 34.306 K w efektach, wydatki zaś w kwocie 723.005 K w gotówce i 13.542 w efektach. Z końcem r. 1910 wynosił czysty stan, czynny funduszy stypendyjnych 13,164.835, K a to w efektach: 10,737.264 K; 1,615.565 K w dobrach i realnościach; 25.218 K w kapitałach hipotekowanych; 784.787 K w innych należnościach.

W r. 1910 przybyły fundusze stypendyjne im. Gozdowicza Antoniego, Wiktorji i Klementyny Niedziałkowskiej, Łahocińskiego Waleryana, Tarnowskiej Ludwki, Nazarkiewicza Eugeniusza Jana i Kolischerowej Nani.

Funduszków dobroczynnych było w zarządzie Wydziału krajowego 89, z nich przybyły w r. 1911 dwa fundusze i Jadwigi Schramowej z Dąbrowskich i Niemekszy Władysława. Majątek tych funduszków z końcem r. 1910 wynosił 13,874.142 K, a razem z majątkiem funduszków stypendyjnych 27,150.551 K.

Nie wchodząc tu w szczegółowy rozbiór poszczególnych funduszków stypendyjnych i dobroczynnych, musi jednak Komisya budżetowa ponownie stwierdzić, że wyniki finansowe zarządu wielkiej fundacyi ś. p. Wiktora z Baworowa hr. Baworowskięgo są stale *niepomysłne*. Wprawdzie majątek zarodowy fundacyi wzrósł w r. 1910 wedle zamknięcia rachunków o kwotę 109.379 K, jednakże wynik ten zadowolnić nie może już dlatego, że same odsetki od efektów fundacyi w r. 1910 przyniosły dochód w kwocie 127.915 K, a zatem więcej o 18.536 K niż wynosi cały przyrost majątku zakładowego. Jeżeli uwzględnimy, że administracya biblioteki we Lwowie w r. 1910 kosztowała 15.206 K, że zatem także koszta tej administracyi były w całości pokryte dochodem z efektów, możnaby stąd wnosić, że wielkie dobra rolne i lasowe fundacyi położone w powiecie tarnopolskim w r. 1910 z powodu znacznych zaległości nie przysporzyły dochodu czystego fundacyi.

Komisya budżetowa wyraża życzenie, aby zamknięcia rachunkowe z zarządu fundacyi hr. Baworowskięgo ze względu na ważność tej fundacyi były możliwie osobno Wysokiemu Sejmowi przedkładane.

Natomiast można zaznaczyć z zadowoleniem, że bilans majątkowy zakładu narodowego im. Ossolińskich jest pomyslnym. W r. 1910 powiększył się majątek funduszu zakładowego o 208.729 K w efektach, nie licząc przyrostu w zbiorach bibliotecznych.

Fundusz *podrzutków* w Krakowie miał z końcem r. 1910 majątku 91.574 K więcej niż w r. 1909 o 999 „
Koszta utrzymania dzieci w roku 1910 wynosiły 2.602 K, ogólne wydatki funduszu 2.990 K.

Fundusze *propinacyjne* 37 miast miały z końcem r. 1910 majątku 12,464.148 K. Dochody funduszków w r. 1910 wynosiły wraz z zasiłkiem ze skarbu państwa 758.301 K. Zamknięcie rachunków zestawia na str. 1.200 stan kapitałów funduszków propinacyjnych wszystkich 37 miast po koniec roku 1910.

Fundusz b. galic. *korpusu ochotników* z r. 1859 na udzielanie gminom pożyczek na budowę koszar dla wojska miał z końcem roku 1910 majątku 151.671 K. W porównaniu z rokiem poprzednim wzrósł majątek funduszu o 4.823 K. Pożyczek żadnych w r. 1910 z funduszu nie udzielono.

Fundusz *pensyjny* (premiowy) funkcyonaryuszy krajowych miał z końcem r. 1910 majątku 34.171 K
więcej niż w r. 1909 o 17.793 „
Premie ściągnięte w r. 1910 od funkcyonaryuszków krajowych wynosiły 18.290 K, wydatki na odprawy wypłacone wdowom i sierotom po funkcyonaryuszach krajowych wynosiły 1.620 K.

Majątek funduszu *depozytów gminnych serwitutowych* z końcem r. 1910 wynosił 524.940 K.

Depozyta ogólne z końcem roku 1910 wynosiły:

	w gotówce	w efektach
w kasie krajowej	69.678 K	5,034.746 K
depozyta <i>gminne</i>	10.006 „	395.400 „

Ogólny bilans funduszków krajowych.

Nie licząc fundacyi hr. Skarbka i funduszków propinacyjnych które są objęte osobnemi sprawozdaniami Wydziału krajowego, wynosił z końcem r. 1910 majątek zarodowy funduszków krajowych:

w dziale A. (fundusz krajowy)	21,652.653 K
w dziale C. (fundusze samoistne)	27,130.551 „
razem	<u>48,783.204 K</u>

Majątek ten składa się:

z efektów imiennej wartości	24,018.598 K
„ dóbr i realności wartości	22,885.025 „
„ gotówki i wierzytelności	1,879.581 „

Stan bierny emisyjnych pożyczek krajowych z końcem roku 1910 był następujący:

Pożyczka krajowa z r. 1893	49,735.965 K
„ „ „ „ 1904	4,924.397 „
„ „ „ „ 1905	2,150.316 „
„ „ „ „ 1907	4,969.692 „
razem	<u>61,780.370 K.</u>

Pożyczki krajowe zaciągnięte w okresie 1906—1910 w galicyjskim funduszu propinacyjnym wynoszą

w r. 1910 w obligacjach komunalnych Banku krajowego	23,815.002 K
	10,000.000 „
razem	<u>33,815.002 K</u>

z tego pozostała nadwyżka w kwocie

Po koniec r. 1910 więc wynosi dług netto	2,009.126 „
	31,805.876 K

Długi emisyjne wraz z długiem powyższym netto zaciągniętym po koniec r. 1910 wynoszą razem

przewyższają więc znacznie wartość majątku zarodowego funduszków krajowych.	93,586.246 K
Wedle zestawienia Wydziału krajowego w zamknięciu rachunków za r. 1910	
wynosił z końcem tego roku stan czynny majątku obrotowego wszystkich funduszków krajowych	37,692.340 K
a razem z majątkiem zarodowym	86,475.544 „

Wobec tego jednak, że suma pożyczek kraju wraz z innymi należyciami biernymi wynosiła kwotę

pozostaje czysty stan bierny w kwocie	98,112.457 K
	11,636.913 „

Zamknięcie rachunków funduszków krajowych za rok 1909 wykazało ubytek majątku o

pozostał jednak jeszcze w ogólnym bilansie stan czynny w kwocie	10,384.016 K
	4,020.341 „

Wedle zamknięcia rachunków za rok 1910 wynosi ubytek majątku kraju, a raczej dalsze zadłużenie kraju netto w r. 1910 kwotę 15,657.254 K, na którą składają się oprócz pożyczki na pokrycie niedoboru budżetowego w kwocie 11,755.250 K dalsze raty emisyjne pożyczek z r. 1904, 1905, 1907 i inne należyci.

Fundusz uposażenia kasy krajowej w kwocie dwóch milionów koron nie został w roku 1910 uszczuplony.

Zestawienie rachunków wszystkich funduszków autonomicznych.

Dla porównania rozwoju finansów krajowych z rozwojem finansów powiatów i gmin, zestawiamy tu wyniki finansowe także powiatów i gmin, korzystając z dat dołączonych do sprawozdania Dep. I. Wydziału krajowego:

W r. 1910	wynosiły	wydatki	funduszu krajowego	64,992.141 K
" 1908	"	"	74 Wydziałów powiatowych	19,758.858 "
" " "	"	"	miasta Lwowa (bez wydatków na zarząd majątku i operac. kredyt.)	7,616.740 "
" " "	wynosiły	wydatki	miasta Krakowa	5,048.162 "
" " "	"	"	30 miast	16,088.749 "
" " 1907	"	"	miasteczek i gmin wiejskich	19,182.407 "
Razem wydatki				132,687.057 K

Zestawienie to daje pewien obraz wzajemnego stosunku ciał autonomicznych pod względem zakresu działalności finansowej. Obraz ten nie jest dokładnym, ponieważ niektóre gminy, np. miasto Lwów, nie przeprowadziły dotychczas w swoim budżetowaniu systemu budżetowania brutto, a nadto zaciemniają go operacje kredytowe, podnoszące cyfry budżetowe gmin i powiatów.

Wedle tych zamknięć rachunkowych wydano na oświatę:

w roku 1910	fundusz krajowy	24,786.781 K
" " 1908	fundusze powiatowe	101.807 "
" " "	miasto Lwów	1,819.092 "
" " "	" Kraków	756.055 "
" " "	30 miast	1,273.033 "
" " 1907	reszta gmin	3,146.632 "
razem		31,883.400 K

na cele zdrowotne:

w roku 1910	fundusz krajowy	7,188.012 K
" " 1908	fundusze powiatowe	255.590 "
" " "	miasto Lwów	475.074 "
" " "	" Kraków	206.675 "
" " "	30 miast	363.048 "
" " 1907	reszta gmin	665.321 "
razem		9,153.720 K

na komunikacje (w gminach wraz z oświetleniem):

w roku 1910	fundusz krajowy	5,230.978 K
" " 1908	fundusze powiatowe	11,561.923 "
" " "	miasto Lwów	1,237.569 "
" " "	" Kraków	267.992 "
" " "	30 miast	562.502 "
" " 1907	reszta gmin	1,779.243 "
razem		20,640.207 K

na bezpieczeństwo publiczne (kwaterunek):

w roku 1910	fundusz krajowy	1,122.566 K
" " 1908	fundusze powiatowe	— "
" " "	miasto Lwów	422.402 "
" " "	" Kraków	399.982 "
" " "	30 miast	1,370.899 "
" " 1907	reszta gmin	1,220.398 "
razem		4,536.247 K

Dodatki do podatków bezpośrednich przyniosły:

w roku 1910	funduszowi krajowemu (wraz z odsetkami zwłoki)	20,313.164 K
" " "	" szkolnemu krajowemu	2,485.580 "
" " 1908	funduszom powiatowym	8,797.596 "

Do przeniesienia . . . 31,596.340 K

	Z przeniesienia	31,596.340 K
w roku 1908 30 miastom		1,200.995 „
„ „ 1907 gminom mniejszym		5,053.018 „
razem (bez miast Lwowa i Krakowa mających prócz dodatków gminne podatki czynszowe)		37,850.333 K

Wedle budżetu na rok 1911 wynosiły dodatki autonomiczne do podatków bezpośrednich:

dodatki krajowe do podatków realnych	72 g
„ „ „ „ osobistych	78 „
dodatki powiatowe wraz z 18% na cele drogowe wynosiły najmniej 24 „ (powiat stanisławowski) najwyżej 99 g (pow. dąbrowski i turezański).	

125 gmin nie miały dodatków wcale.

1.244 „ miały dodatki od 1—50 g
2.919 „ „ „ 51—100 „
1.344 „ „ „ 101—150 „
370 „ „ „ 151—200 „
180 „ „ „ nad 200 „

Majątek 30 miast wynosił wedle wykazu dołączonego do sprawozdania dep. I. z końcem r. 1909 ogółem 72,137.373 K

Długi miast wynosiły ogółem 34,497.338 „

29 miast miały czysty stan *czynny* 37,918.730 K

Jedno miasto (Buczacz) ma stan *bierny* w kwocie 278.695 „

Zamknięcie rachunków za rok 1910 a budżety na r. 1911 i r. 1912.

W porównaniu z zamknięciem rachunków za rok 1910 są wydatki funduszu krajowego uchwalone na r. 1911 *niższe* o 1,635.963 K, wydatki zaś preliminowane na r. 1912 *wyższe* o 3,052.795 K. Ze względu na to, że w r. 1910 obciążoną została rubryka wydatków za długi niepreliminowaną sumą 5,694.585 K tytułem dotacji dla Banku przemysłowego i amortyzacji pożyczek zaciągniętych na założenie tego Banku i na pokrycie niedoboru budżetowego, można uważać wzrost wydatków uchwalonych na r. 1911 i preliminowanych na r. 1912 za normalny, gdyż owo obciążenie rubryki XIII. w budżetach na rok 1911 i 1912 odpadło. Pomimo to jest rzeczą bardzo wątpliwą, czy w poszczególnych rubrykach cyfry preliminowanych wydatków są dostateczne, skoro już zamknięcie rachunków za rok 1910 wykazuje w niektórych działach wyższe wydatki, niż były uchwalone w budżecie na rok 1911 i niż są preliminowane na r. 1912. Pomijając koszty reprezentacji kraju, które w r. 1910 były wyjątkowo znaczne z powodu dłuższej sesji, wykazuje rubryka III. (sprawy zdrowotne) w r. 1910 wydatek w kwocie 7,188.012 K, wyższy od budżetu na r. 1911 i od zwyczajnego wydatku preliminowanego na rok 1912. Wydatki na rolnictwo i górnictwo preliminowane są również w kwocie niższej, niż wynoszą wyniki r. 1910.

Za podstawę obliczenia dochodów z dodatków do podatków bezpośrednich przewidywanych w r. 1912 przyjmuje Wydział krajowy wydatność grosza dodatku osiągniętą w r. r. 1910 w zaokrąglonej kwocie 277.000 K. Jest to wprawdzie wydatność mniejsza, niż w roku 1909, jednakowoż o 7.000 K wyższa od przyjętej za podstawę w budżecie na rok 1911.

Sprawdziwszy zamknięcie rachunków funduszy krajowych przedłożone przez Wydział krajowy, komisya budżetowa wnosi zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego,

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm udziela Wydziałowi krajowemu absolutorium z rachunków funduszy budżetem objętych i dotowanych za rok 1910.
2. Uchwała powyższa obejmuje także absolutorium dla c. k. Rady szkolnej krajowej z działu wydatków funduszu szkolnego krajowego i funduszu szkolnego emerytalnego za rok 1910.
3. Rachunki funduszy samoistnych budżetem nieobjętych, wykazanych w dziale C. przyjmuje Sejm do wiadomości.

Zastępca Przewodniczącego:

Żardecki w. r.

Sprawozdawca:

Głabiński w. r.

